

■ Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς Ἐθνικῆς Τραγωδίας τῆς Κύπρου (Ἰούλιος 1974)

Ἀθανασία καὶ ματαιότης*

«Ὁν οἱ θεοὶ φιλοῦσιν, ἀποθνήσκει νέος»

Ἡ βασίλισσα μητέρα καὶ ὁ Εὐαγόρας

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὅλοι, κάποια στιγμή, εἶπαμε ἢ ἀκούσαμε αὐτὴ τὴν ἔκφραση. **Καί**, ὅπως ὅλα στὴν ζωὴ, ἔχει τουλάχιστον *δύο ἀναγνώσεις ἢ γωνίες θεώρησης*.

Ἡ πρώτη, εἶναι ἡ παρηγοριὰ ποὺ ἀναζητοῦμε στὴν προσπάθεια νὰ αἰτιολογήσουμε ἢ νὰ ἀποδεχθοῦμε τὴν ἀπώλεια νέου καὶ προσφιλοῦς προσώπου.

Ἡ δευτέρα ἐδράζεται στὴν πραγματικότητα ὅτι τὸ Πάνθεον τῶν σπουδαίων, σοφῶν, ἡρώων, δημιουργῶν κοσμεῖται ἀπὸ φυσιογνωμίες νέων. **Κάποιοι** βέβαια ἔφθασαν καὶ σὲ βαθὺ γῆρας, ἀλλὰ συχνὰ ἡ ἀκμὴ τῆς ἀπόδοσης καὶ προσφορᾶς τοὺς ἐπετεύχθη κατὰ τὴν διάρκεια τῆς νεότητος.

* * *

Πολὺς θόρυβος γίνεται αὐτὲς τὶς ἡμέρες γιὰ τὰ 90ὰ γενέθλια βασίλισσας, πάλαι ποτὲ κοσμοκράτειρας χώρας. Ἀφιέρωματα σὲ μέσα μαζικῆς ἐπικοινωνίας, ἑορτασμοί, συνεντεύξεις, σχόλια καί... μία συγκινητικὴ φωτογραφία της, σὲ ἐξώφυλλο περιοδικοῦ παγκόσμιας κυκλοφορίας μὲ τὰ 4 ἀγαπημένα της τετράποδα¹!

Ἡ μακροβιότης ἀναμφίβολα ἀποτελεῖ θεῖο δῶρο, μέσῳ τοῦ ὁποῦ ἀπολαμβάνει κάποιος ἐμπειρίες, χαρὲς ἀλλὰ καὶ λύπες ποὺ μποροῦν νὰ μετουσιωθοῦν σὲ γνώση καὶ σοφία χρήσιμα γιὰ τοὺς ἄλλους.

* * *

(*) Ἐφημερ. «Ἐστία», 9-10.7.2016. Ἐπιμέλ. ἡμετ.

1. Vanity Fair! (σύμπτωση ἄραγε ὁ τίτλος;)

Στις κεντρικὲς φυλακὲς τῆς Λευκωσίας ὑπάρχει ἕνας μικρὸς χώρος, γνωστὸς σὰν «Φυλακισμένα Μνήματα».

Ἐκεῖ ἀναπαύονται κάποιοι πεσόντες καὶ ὅλοι οἱ ἀπαγχομισθέντες Ἀγωνιστὲς τῆς ΕΟΚΑ.

Ἐκεῖ οἱ Ἄγγλοι τοὺς ἔθαψαν κυρίως, γιατί δὲν τολμοῦσαν νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴν λαϊκὴ ὀργὴ ποὺ προβλεπόταν στὶς κηδεῖες τους.

Ἀνάμεσά τους κι ὁ ἔφηβος ποιητὴς **Εὐαγόρας Παλληκαρίδης**², γιὰ τὸν ὁποῖο ἐκινήθη παγκόσμια ἐκστρατεία, γιὰ μετατροπὴ τῆς θανατικῆς ποινῆς.

Καὶ ἡ νεαρὴ τότε βασίλισσα καὶ μητέρα ἀρνήθηκε³...

Ὁ νεαρὸς ἀγωνιστὴς τῆς Ἐλευθερίας ἀνέβηκε περήφανα στὸ ἰκρίωμα καὶ παρὰ τὸ γεγονός, ὅτι δὲν πρόλαβε νὰ γευτεῖ πολλὰ πράγματα ἢ νὰ ἀπολαύσει τὴν χαρὰ τῆς οἰκογένειας καὶ τὴν σοφία τῶν γηρατειῶν, ἐξασφάλισε μία θέση στὸν κύκλο τῶν **Ἀθανάτων Νέων**, οἱ δὲ στίχοι του μᾶς συντροφεύουν, ἀδιάλειπτα.

«Καὶ ἡ μνήμη αὐτοῦ ἀεὶ ἀγήρως».

Ὁ Θεὸς σίγουρα ἀγάπησε τὸν Εὐαγόρα κι ἄς μὴν τοῦ χάρισε τὴν δυνατότητα, ἐκτὸς ἀπὸ «τὴν Ἑλλάδα ποὺ ἀγάπησε μ' ἕναν ἔρωτα μεγάλο, ἀληθινό»⁴, νὰ τὸν χαρεῖ καὶ μ' ἐκείνην ποῦ, «τὰ γαλάζια της τὰ μάτια, τὰ θλιμμένα, τὸν καθάριο της θύμιζαν οὐρανό»⁴.

* * *

Διερωτῶμαι εἰλικρινά, τί θα κουβαλήσει στὶς πνευματικὲς ἀποσκευές της τὴν Ἡμέρα τῆς Κρίσεως καὶ τί κληρονομιά θα ἀφήσει ἡ πάλαι ποτὲ αὐτοκράτειρα, ποὺ ἐν ὀνόματί της καταδικάστηκε νὰ σπαρταρήσει στὴν ἀγχόνη ὁ Βαγορῆς.

Δρ. Νίκος Ἑρρ. Ἰωάννου

2. Εὐαγόρας Παλληκαρίδης, 1938-1955: ὁ Μαθητὴς, ὁ Ἀθλητὴς, ὁ Ποιητὴς, ὁ Ἀγωνιστὴς.

3. Ἡ Ἀγγλίδα Brenda Thomson, σὲ μία ἐπίσκεψί της στὸ Μουσεῖο τοῦ Εὐαγόρα, στὴν πατρίδα του Τσάδα τῆς Πάφου, ἔγραψε μὲ συντριβὴ στὸ Βιβλίο Ἐπισκεπτῶν: «Never Forget, but, Please, Forgive» (Ποτὲ μὴν ξεχνάτε, ἀλλὰ, παρακαλῶ, Συγχωρέστε!). • Ἡ βασίλισσα καὶ μητέρα, ἀρὰ γε, θὰ προλάβη νὰ ἐπισκεφθῆ τὸ Μουσεῖο τοῦ Εὐαγόρα καὶ νὰ γράψῃ κάτι ἀνάλογο; Τὸ εὐχόμεθα...

4. Στίχοι του, ποὺ μελοποίησε ὁ Μάριος Τόκας.